DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 21 oktober 2010 *

I mål C-185/08

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Rechtbank 's-Gravenhage (Nederländerna) genom beslut av den 23 april 2008, som inkom till domstolen den 29 april 2008, i målet

Latchways plc,

Eurosafe Solutions BV

mot

Kedge Safety Systems BV,

Consolidated Nederland BV, meddelar

* Rättegångsspråk: nederländska.

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Lenaerts samt domarna D. Šváby (referent), E. Juhász, G. Arestis och T. von Danwitz,

generaladvokat: V. Trstenjak,
justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 25 februari 2010,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Latchways plc och Eurosafe Solutions BV, genom A. Mak, advocaat,

— Kedge Safety Systems BV och Consolidated Nederland BV, genom E. Schelhaas, advocaat,

— Nederländernas regering, genom C. Wissels, i egenskap av ombud,

— Belgiens regering, genom J.-C. Halleux, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom S. Schønberg och G. Zavvos, båda i egenskap av ombud, biträdda av F. Tuytschaever, advocaat,

och efter att den 28 april 2010 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter (EGT L 40, 1989, s. 12; svensk specialutgåva, område 13, volym 17, s. 185), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003 (EUT L 284, s. 1) (nedan kallat direktiv 89/106), av rådets direktiv 89/686/EEG av den 21 december 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om personlig skyddsutrustning (EGT L 399, s. 18; svensk specialutgåva, område 13, volym 19, s. 129), i dess lydelse enligt förordning nr 1882/2003 (nedan kallat direktiv 89/686), samt av rådets beslut 93/465/EEG av den 22 juli 1993 om moduler för olika stadier i förfaranden vid bedömning av överensstämmelse samt regler för anbringande och användning av EG-märkning om överensstämmelse, avsedda att användas i tekniska harmoniseringsdirektiv (EGT L 220, s. 23; svensk specialutgåva, område 13, volym 24, s. 218).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Latchways plc och Eurosafe Solutions BV (nedan kallade Latchways respektive Eurosafe Solutions) och, å andra sidan, Kedge Safety Systems BV och Consolidated Nederland BV (nedan kallade Kedge Safety Systems respektive Consolidated Nederland), angående frågan huruvida förankringsanordningar till skydd mot fall vid arbeten på tak som tillverkats av Latchways respektive av Kedge Safety Systems är säkra och huruvida CE-märkning får eller ska anbringas på dessa anordningar.

Tillämpliga bestämmelser

Unionslagstiftningen

Direktiv 89/106

3 Artikel 1 i direktiv 89/106 har följande lydelse:

”1. Detta direktiv gäller byggprodukter i den mån de berörs av de väsentliga kraven på byggnadsverk i artikel 3.1.

2. I detta direktiv avses med byggprodukt varje produkt som tillverkats för att infogas varaktigt i byggnadsverk, såväl i byggnader som i andra anläggningar.

…”

4 I artikel 2 i direktivet föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att [byggprodukter] enligt artikel 1 som är avsedda att användas i byggnadsverk får släppas ut på marknaden endast om de är lämpliga för sådan användning. Det sistnämnda innebär att de skall ha sådana egenskaper att de byggnadsverk i vilka de infogas, monteras, används eller installeras kan uppfylla de väsentliga krav som avses i artikel 3 i den mån byggnadsverken omfattas av bestämmelser som innehåller sådana krav och är rätt projekterade och utförda.

2. a) Om [byggprodukterna] omfattas av andra direktiv som rör andra aspekter och som också föreskriver CE-märkning om överensstämmelse enligt artikel 4.2, anger denna märkning att produkterna även antas uppfylla bestämmelserna i dessa andra direktiv.

…”

5 Artikel 3 i nämnda direktiv har följande lydelse:

”1. De väsentliga krav på byggnadsverk som kan återverka på en [byggprodukts] tekniska egenskaper anges i bilaga 1.

…

3. De väsentliga kraven skall preciseras i dokument (tillämpningsdokument) så att det nödvändiga sambandet uppnås mellan de väsentliga krav som avses i punkt 1 och de standardiseringsuppdrag, uppdrag rörande riktlinjer för europeiskt tekniskt godkännande eller godtaganden av andra tekniska specifikationer som avses i artiklarna 4 och 5.”

6 I artikel 4 i samma direktiv föreskrivs följande:

”1. Standarder och tekniska godkännanden benämns i detta direktiv *tekniska specifikationer*.

Med harmoniserade standarder avses i direktivet tekniska specifikationer som antagits av [Europeiska standardiseringskommittén (CEN)] och [Europeiska kommittén för elektroteknisk standardisering (CENELEC)], var för sig eller gemensamt, på uppdrag av kommissionen enligt [rådets direktiv 83/189/EEG av den 28 mars 1983 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 109, s. 8; svensk specialutgåva, område 13, volym 12, s. 154)] och efter yttrande från den kommitté som avses i artikel 19 samt i överensstämmelse med de allmänna

bestämmelserna av den 13 november 1984 om samarbete mellan kommissionen och de två organisationerna.

2. Medlemsstaterna skall förutsätta att produkter är lämpliga för användning om de har sådan beskaffenhet att de byggnadsverk – riktigt projekterade och byggda – som de ingår i, tillgodoser de väsentliga krav som avses i artikel 3 och om produkterna är försedda med CE-märkning, vilket skall visa att de uppfyller alla bestämmelser i detta direktiv, inbegripet förfarandena vid bedömning av överensstämmelse enligt kapitel V och det förfarande som fastställs i kapitel III. CE-märkningen skall visa

a) att produkterna överensstämmer med de tillämpliga nationella standarder som utgör överförda harmoniserade standarder och till vilka hänvisning skett genom offentliggörande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*; medlemsstaterna skall offentliggöra referenser till dessa nationella standarder,

b) att produkterna överensstämmer med ett europeiskt tekniskt godkännande som meddelats på det sätt som anges i kapitel III,

eller,

c) att produkterna, om harmoniserade specifikationer saknas, överensstämmer med de nationella tekniska specifikationer som anges i punkt 3; en förteckning över sådana nationella specifikationer skall upprättas på det sätt som anges i artikel 5.2.

…”

7 I artikel 7 i direktiv 89/106 föreskrivs följande:

”1. För att säkerställa kvaliteten på harmoniserade standarder för [byggprodukter] skall standarderna fastställas av de europeiska standardiseringsorganen på grundval av uppdrag från kommissionen … .

2. De färdiga standarderna skall med beaktande av tillämpningsdokumenten så långt det är möjligt uttryckas som krav på [byggprodukternas] prestanda.

3. När standarderna har fastställts av de europeiska standardiseringsorganen, skall kommissionen offentliggöra referenser till dem i serie C av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.”

8 Punkt 4 i bilaga 1 till detta direktiv har följande lydelse:

”4. Säkerhet vid användning

Byggnadsverket skall vara projekterat och utfört på ett sådant sätt att det inte innebär oacceptabel risk för olyckor vid användning eller drift såsom halka, fall, sammanstötning, brännskador, elstötar eller skador från explosioner.”

Direktiv 89/686

9 I artikel 1 i direktiv 89/686 föreskrivs följande:

”1. Detta direktiv gäller personlig skyddsutrustning.

Det fastställer i fråga om sådan utrustning villkoren för hur den får släppas ut på marknaden och den fria rörligheten inom gemenskapen samt de grundläggande säkerhetskrav, som en personlig skyddsutrustning skall uppfylla för att skydda användarnas hälsa och säkerhet.

2. I detta direktiv menas med en personlig skyddsutrustning varje utrustning, som är avsedd att bäras eller hållas av en person till skydd mot en eller flera hälso- eller säkerhetsrisker.

Uttrycket personlig skyddsutrustning skall även täcka

a) en enhet som utgörs av flera anordningar som har kombinerats av tillverkaren för att skydda en person mot en eller flera potentiella samtidiga risker,

b) en skyddsanordning, fast eller löstagbar, som är kombinerad med en personlig utrustning som inte har skyddskaraktär och som bärs eller hålls av en person vid utförandet av en särskild uppgift, och

c) utbytbara komponenter i personliga skyddsutrustningar som är väsentliga för en tillfredsställande funktion och som uteslutande används för sådan utrustning.

3. Varje system som släpps ut på marknaden i samband med en personlig skyddsutrustning för att koppla denna till en annan extern kompletterande anordning skall anses ingå i utrustningen, även om systemet inte är avsett att bäras eller hållas permanent av användaren under hela den period han exponeras för en risk.

…"

10 I artikel 3 i detta direktiv föreskrivs följande:

"Den personliga skyddsutrustning som avses i artikel 1 skall uppfylla de [väsentliga krav i fråga om hälsa och säkerhet] [*] som fastställts i bilaga 2". [*I direktiv 89/686 talas om "grundläggande hälso- och säkerhetskrav". I överensstämmelse med terminologin i direktiv 89/106 används här uttrycket "väsentliga krav". Övers. anm.]

11 Artikel 4.1 i nämnda direktiv har följande lydelse:

"1. Medlemsstaterna får inte begränsa, hindra eller förbjuda utsläppande på marknaden av personliga skyddsutrustningar eller komponenter till dem om de uppfyller bestämmelserna i detta direktiv och om de bär CE-märkning, vilket anger att de överensstämmer med alla bestämmelser i detta direktiv, inbegripet certifieringsförfarandena i kapitel II."

12 I punkt 3.1.2.2 i bilaga 2 till direktiv 89/686 föreskrivs följande:

”Förhindrande av fall från höjd

De personliga skyddsutrustningar som är avsedda att förebygga fall från höjd eller effekterna av ett fall skall ha en sele och en fastsättningsanordning som kan fästas till en säker förankringspunkt. Selen skall vara utformad så att användarens vertikala fall, under förutsägbara användningsförhållanden, minimeras för att förhindra kollision med ett hinder. Bromskraften får dock inte bli så stor att man kan förvänta att en fysisk skada uppstår eller att någon komponent i utrustningen går sönder.

En personlig skyddsutrustning skall även säkerställa att användaren efter uppbromsningen hålls kvar i lämpligt läge i vilket han vid behov kan invänta hjälp.

Tillverkarens instruktioner skall bl.a innehålla all relevant information om:

— vad som krävs av en säker förankringspunkt och det minsta avstånd som behövs under användaren,

— det rätta sättet att sätta på selen och att fästa fastsättningsanordningen vid förankringspunkten.”

Beslut 93/465

13 I punkt I B i bilagan till beslut 93/465 föreskrivs följande:

”Följande huvudsakliga riktlinjer gäller för anbringande och användning av CE-märkning:

a) CE-märkningen visar att tillverkarna uppfyller alla sina skyldigheter vad gäller produkten enligt de [unionsdirektiv] som föreskriver anbringande av märkningen.

…

b) När industriprodukter är försedda med CE-märkning anger detta att den fysiska eller juridiska person som har anbringat märkningen eller ansvarar för dess anbringande har kontrollerat att produkten överensstämmer med alla [unionens] tillämpliga bestämmelser om total harmonisering samt att den har genomgått relevanta förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

…

e) Varje industriprodukt som omfattas av de tekniska harmoniseringsdirektiv som grundar sig på principerna i den samlade policyn måste vara försedd med CE-märkning, om inte särdirektiven föreskriver annat. Sådana undantag gäller inte lättnader i kravet på märkning utan i de administrativa förfarandena för

bedömning av överensstämmelse, som i vissa fall kan anses vara för betungande. Undantag från eller lättnader i kravet på märkning kan således bara göras om giltiga skäl anges.

CE-märkningen är den enda märkning som intygar att industriprodukter överensstämmer med de direktiv som grundar sig på principerna i den samlade policyn.

Medlemsstaterna får inte i sina nationella bestämmelser hänvisa till andra överensstämmelsemärkningar än CE-märkningen när det gäller överensstämmelse med alla de bestämmelser som ingår i direktiven om CE-märkning.

…

i) Det skall vara förbjudet att anbringa annan märkning som kan vilseleda tredje man vad gäller CE-märkningens innebörd och utformning.

…

l) Medlemsstaterna skall i sin nationella rättsordning införa de bestämmelser som behövs för att utesluta risken för förväxling och för att förhindra missbruk av CE-märkningen.

Oavsett det aktuella direktivets bestämmelser om tillämpning av skyddsklausuler är, om en medlemsstat konstaterar att CE-märkningen har anbringats utan att detta är berättigat, tillverkaren, den som representerar honom och är etablerad

inom [Europeiska unionen] eller, undantagsvis om särdirektiven tillåter detta, den som släpper ut den berörda produkten på [unionsmarknaden], skyldig att bringa produkten i överensstämmelse och att se till att överträdelsen upphör på de villkor som medlemsstaten fastställer. Om den bristande överensstämmelsen fortsätter skall medlemsstaten vidta lämpliga åtgärder för att begränsa eller förbjuda utsläppandet på marknaden av produkten i fråga eller för att säkerställa att den återkallas från marknaden i enlighet med de förfaranden som fastställs i skyddsklausulerna."

Standarden EN 795 och offentliggörandet av referenser för denna standard i Europeiska gemenskapernas officiella tidning

14 Standarden EN 795 (nedan kallad EN 795), med rubriken "Fallskydd – Förankringsutrustning – Fordringar och provning", har utarbetats av CEN på uppdrag av kommissionen och EFTA-staterna. I punkt 4.2 och 4.3.1.1 i EN 795 preciseras de tekniska kraven på förankringsanordningar i klass A1, vilka är tänkta att underbygga de krav som anges i punkt 3.1.2.2 i bilaga II till direktiv 89/686.

15 Punkt 3.13 i EN 795 har följande lydelse:

"3.13 Klasser

3.13.1 Klass A

3.13.1.1 Klass A1

Klass A1 omfattar byggnadsförankringar som är utformade för att fästa lodräta och vågräta sidor och ytor i vinkel. Exempelvis väggar, pelare, dörr- och fönsterkarmar.

…”

16 Genom kommissionens meddelande 2000/C 40/05 i anslutning till genomförandet av rådets direktiv 89/686, ändrat genom direktiv 93/68/EEG, 93/95/EEG och 96/58/EG (EGT C 40, 2000, s. 7), offentliggjordes rubriker och referenser i EN 795 i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. I samband med detta meddelades också att ”Detta offentliggörande gäller inte klass A (’structural anchors’) … . Dessa kan inte förutsättas överensstämma med bestämmelserna i direktiv 89/686/EEG.”

Den nationella lagstiftningen

17 Direktiv 89/106 införlivades i Nederländerna genom byggförordning (Bouwbesluit), av den 16 december 1991 (*Staatsblad* 1991, nr 680), vilken från och med den 1 januari 2003 ersatts med byggförordning 2003 (Bouwbesluit 2003, *Staatsblad* 2002, nr 410), vilken sedermera ändrats vid flera tillfällen.

18 Direktiv 89/686 införlivades i Nederländerna genom förordningen om personlig skyddsutrustning (Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen, *Staatsblad* 1992, nr 396), som antogs med stöd av den nederländska lagen om bland annat produktkvalitet och produktsäkerhet, vilken sedermera ändrats vid flera tillfällen.

19 EN 795 införlivades i Nederländerna genom NEN 795.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

20 Latchways, som är konkurrent till Kedge Safety Systems, tillverkar och saluför en förankringsanordning som fästs i taket med hjälp av skruvar i konstruktionen under takbeläggningen. Latchways förser anordningen med en CE-märkning i enlighet med EN 795.

21 Kedge Safety Systems tillverkar och saluför däremot en förankringsanordning som fästs i taket genom att en rosett limmas fast i den bituminösa takbeläggningen. Enligt Kedge Safety Systems uppfyller denna anordning kraven enligt EN 795.

22 Consolidated Nederland, som är en av Kedge Safetys kunder, lät under åren 2004 och 2005 i två omgångar ett auktoriserat provningsorgan, med behörighet att certifiera personlig skyddsutrustning med avseende på gällande harmoniserade standarder, testa denna förankringsanordning. Nämnda organ konstaterade vid båda omgångarna att Kedge Safety uppfyllde vissa punkter i EN 795 avseende anordningar i klass A1, men angav uttryckligen att de tester som utförts inte kunde ligga till grund för en CE-märkning eller en försäkran om överensstämmelse med direktiv 89/686.

23 Latchways lät under år 2005 två andra auktoriserade provningsorgan testa Kedge Safety. Båda dessa organ kom fram till att Kedge Safety inte klarade vissa delar av testet enligt EN 795, eftersom anordningen under specifika värmeförhållanden lossnade vid en statisk kraft på 5,68 kN, medan det enligt punkt 4.3.1.1 i EN 795 krävs att fästningen av anordningen ska motstå minst 10 kN.

24 Latchways och Eurosafe Solutions, som är återförsäljare av Mansafe i Nederländerna, utverkade genom ett interimistiskt beslut från Rechtbank Doordrecht ett förbud för Kedge Safety Systems att ange att dess förankringsanordning motsvarar standarden EN 795, utom med avseende på användning på nya tak och under solfria dagar. Kedge Safety Systems förelades att underrätta sina kunder om innehållet i detta beslut.

25 Latchways och Eurosafe Solutions yrkade i målet vid den nationella domstolen förbud mot saluföring av Kedge Safety i avsaknad av CE-märkning, eftersom denna produkt omfattas av direktiv 89/686. De yrkade i andra hand förbud för Kedge Safety Systems och Consolidated Nederland att saluföra nämnda produkt för användning på samtliga typer av tak, att göra gällande att produkten uppfyller kraven enligt EN 795 och att ange att produkten är säker.

26 Kedge Safety Systems och Consolidated Nederland yrkade i genkäromål förbud för Latchways och Eurosafe Solutions att anbringa CE-märkning på Mansafe, att hänvisa till EN 795 och att saluföra denna produkt. Kedge Safety Systems och Consolidated Nederland gjorde till stöd för sina yrkanden gällande att klasserna A, C och D i EN 795 omfattas av direktiv 89/106 och att Latchways och Eurosafe Solutions därmed inte kan göra någon försäkran om överensstämmelse med direktiv 89/686 avseende Mansafe.

27 Enligt Rechtbank 's-Gravenhage föreligger oklarheter i fråga om de direktiv som är tillämpliga på de aktuella förankringsanordningarna, de sätt på vilka CE-märkningen används, samt beskaffenheten av standarden EN 795, varför den i beslut av den 18 juli 2007 förelade parterna att yttra sig angående de tolkningsfrågor som nämnda domstol ämnade hänskjuta till EU-domstolen.

28 Efter att ha tagit del av parternas yttranden beslutade Rechtbank 's-Gravenhage att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

"1. Omfattas förankringsanordningar i klass A1 som avses i EN 795 (som är avsedda att vara permanent installerade) uteslutande av direktiv 89/106 …?

2. Om fråga 1 besvaras nekande, omfattas dessa förankringsanordningar – eventuellt som en del av den personliga skyddsutrustningen – av direktiv 89/686 …?

3. Om frågorna 1 och 2 besvaras nekande, ska det med beaktande av bilaga 2 till direktiv [89/686], och särskilt artikel 3.1.2.2 i denna, göras en bedömning av huruvida personlig skyddsutrustning som omfattas av detta direktiv i sig uppfyller de väsentliga kraven i direktivet, eller ska härvid även beaktas huruvida den förankringsanordning som den ifrågavarande skyddsutrustningen är ansluten till är säker under förutsägbara användningsförhållanden, såsom avses i ovannämnda bilaga 2?

4. Är det enligt gemenskapslagstiftningen och särskilt enligt [beslut 93/465] tillåtet att frivilligt anbringa CE-märkning på sådana förankringsanordningar som avses i fråga 1 som bevis för att dessa uppfyller kraven i direktiven [89/686] och/eller [89/106]?

5. Om fråga 4 helt eller delvis besvaras jakande, i enlighet med vilket förfarande eller vilka förfaranden ska det avgöras huruvida kraven i direktiven [89/686] och [89/106] är uppfyllda?

6. Ska, med avseende på de förankringsanordningar som avses i fråga 1, standard EN 795 anses utgöra unionsrätt, och således kunna tolkas av [domstolen]?

7. Om fråga 6 besvaras jakande, ska EN 795 tolkas så, att de förankringsanordningar som avses i fråga 1 ska provas (av ett anmält organ) under förutsägbara användningsförhållanden (såsom utomhustemperatur, klimatförhållanden och slitage på förankringsanordningen, fästpunkterna eller taket)?

8. Om fråga 7 besvaras jakande, ska provningen genomföras med iakttagande av begränsningarna för användningen (som anges i bruksanvisningen)?"

Prövning av tolkningsfrågorna

29 Domstolen konstaterar inledningsvis att frågorna 1–3 avser huruvida direktiv 89/106 och direktiv 89/686 är tillämpliga på förankringsanordningar i klass A1 sådana de definieras i standarden EN 795. För besvarandet av dessa frågor fordras att domstolen

tolkar denna standard, vars rättsliga beskaffenhet och tolkning utgör föremålet för frågorna 6–8. Sistnämnda frågor ska därför prövas först.

Frågorna 6–8: Standarden EN 795:s rättsliga beskaffenhet

30 Den nationella domstolen har ställt frågorna 6–8 för att få klarhet i huruvida bestämmelserna och föreskrifterna i EN 795 angående förankringsanordningar i klass A1 omfattas av unionsrätten och därmed kan tolkas av EU-domstolen. Om så är fallet har EU-domstolen ombetts att tolka dessa bestämmelser och föreskrifter.

31 Domstolen erinrar i det avseendet om att unionens institutioner inom ramen för tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar avseende produkter, dit bland annat direktiv 89/106 och direktiv 89/686 hör, ska anta bestämmelser om de väsentliga krav som produkter inom deras tillämpningsområde ska uppfylla. Kommissionen ska därefter enligt förfarandet i direktiv 83/189 uppdra åt standardiseringsorgan att utarbeta tekniska specifikationer i vilka de väsentliga kraven enligt dessa direktiv fastställs. Efter det att nämnda organ har fastställt standarderna ska kommissionen offentliggöra dessa i *Europeiska unionens officiella tidning*. Genom offentliggörandet presumeras de produkter som omfattas av ett direktiv om teknisk harmonisering, och som uppfyller de tekniska krav som anges i de harmoniserade standarderna för dessa produkter, uppfylla de väsentliga kraven enligt nämnda direktiv.

32 Det framgår i förevarande fall av EN 795 att den utarbetades av CEN på uppdrag av kommissionen i enlighet med punkt 3.1.2.2 i bilaga 2 till direktiv 89/686. Därefter

offentliggjordes hänvisningarna till nämnda standard i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* genom meddelande 2000/C 40/05. I detta meddelande angavs dock uttryckligen att offentliggörandet inte berör utrustningar som beskrivs i bland annat klass A1 i EN 795, vilka således enligt denna standard inte presumeras överensstämma med bestämmelserna i direktiv 89/686.

33 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 123 i sitt förslag till avgörande kan bestämmelserna i EN 795 om förankringsanordningar i klass A1 således inte anses utgöra harmoniserade tekniska specifikationer. EN 795 ska därför, i den mån den avser förankringsanordningar i klass A1, anses utgöra en teknisk standard som antagits av ett privat standardiseringsorgan, utan något samband med direktiv 89/686.

34 Enligt fast rättspraxis avser domstolens behörighet att avgöra mål om förhandsavgörande endast en rätt att pröva unionsrättsliga bestämmelser (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 16 januari 2008 i mål C-361/07, Polier, punkt 9 och där angiven rättspraxis).

35 Eftersom det i punkterna 32 och 33 i förevarande dom konstateras att de ifrågavarande bestämmelserna inte utgör unionsrättsliga bestämmelser, finner domstolen, utan att det är nödvändigt att vidare pröva de harmoniserade standardernas rättsliga beskaffenhet, att den inte får tolka bestämmelserna i EN 795 angående förankringsanordning i klass A1.

36 Fråga 6 ska följaktligen besvaras enligt följande. Bestämmelserna i EN 795 om förankringsanordningar i klass A1 omfattas inte av direktiv 89/686, och de omfattas därför inte heller av unionsrätten. EU-domstolen är därmed inte behörig att tolka dessa bestämmelser.

37 Med hänsyn till svaret på fråga 6 saknas anledning att besvara frågorna 7 och 8.

Frågorna 1–3: Huruvida direktiven 89/106 och 89/686 är tillämpliga på de förankringsanordningar som är i fråga i målet vid den nationella domstolen

38 Den nationella domstolen har ställt frågorna 1–3 för att få klarhet i huruvida de förankringsanordningar i klass A1 som definieras i EN 795 omfattas av direktiv 89/106 eller av direktiv 89/686.

39 Eftersom domstolen inte är behörig att tolka bestämmelserna och föreskrifterna i EN 795 angående nämnda anordningar, ska förankringsanordningarna i målet vid den nationella domstolen, det vill säga Mansafe och Kedge Safety, tas i beaktande.

40 Dessa anordningar utgörs av ett system med förankringar som fästs i taket på en byggnad varpå en personlig skyddsutrustning häktas fast i förankringen. Som framgår av beslutet om hänskjutande är nämnda förankringsanordningar avsedda att sitta kvar i byggnaden efter det att de installerats, varför de kan komma att användas vid senare tillfällen. Detta har också bekräftats av parterna under förhandlingen.

41 Vad för det första gäller frågan huruvida direktiv 89/686 är tillämpligt på nämnda bestämmelser, definieras tillämpningsområdet för direktivet i dess artikel 1, varpå begreppet personlig skyddsutrustning definieras i punkterna 2 och 3 i den artikeln.

42 En systematisk tolkning av nämnda punkter visar att kvalificeringen som personlig skyddsutrustning förutsätter att en sådan produkt bärs eller hålls, eller åtminstone kan bäras eller hållas, av användaren under hela den period han exponeras för en risk. Produkten ska alltså kunna förflyttas. Det är emellertid utrett att sådana förankringsanordningar som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen fästs i ett byggnadsverk. De är alltså inte avsedda att bäras eller hållas av användaren i den mening som avses i direktiv 89/686.

43 Domstolen konstaterar också att dessa anordningars funktion hindrar att de kvalificeras som ”system … för att koppla till”, i den mening som avses i artikel 1.3 i direktiv 89/686, och därmed att de anses ingå i en personlig skyddsutrustning. Sådana anordningar används nämligen inte alls för att koppla en personlig skyddsutrustning till en ”annan extern kompletterande anordning” i den mening som avses i nämnda direktiv, eller till en ”säker förankringspunkt” i den mening som avses i punkt 3.1.2.2 i bilaga 2 till direktivet. Dessa anordningar är tvärtom avsedda att utgöra en ”extern anordning” i vilken en personlig skyddsutrustning häktas fast.

44 Med hänsyn till hur sådana förankringsordningar som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen är beskaffade och fungerar, kan dessa alltså inte omfattas av direktiv 89/686.

45 Denna slutsats ändras inte av kravet i punkt 3.1.2.2 i bilaga 2 till direktiv 89/686 att instruktionerna från tillverkare av en personlig skyddsutrustning ska innehålla all relevant information om vad som krävs av en säker förankringspunkt till vilken nämnda personliga skyddsutrustning fästs.

46 Det framgår nämligen av artikel 3 i direktiv 89/686 att syftet med bilaga 2 till det direktivet, och i synnerhet med punkt 3.1.2.2 däri, är att definiera de väsentliga krav i fråga om hälsa och säkerhet som gäller för personliga skyddsutrustningar. Tillverkarens skyldighet att informera om vad som krävs av en säker förankringspunkt till

vilken en personlig skyddsutrustning fästs kan följaktligen inte leda till att direktivets tillämpningsområde sträcks utanför de gränser som anges i artikel 1 i direktivet.

47 Mot bakgrund av det anförda ska fråga 2 besvaras enligt följande. Sådana förankringsanordningar som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, vilka inte är avsedda att bäras eller hållas av användaren, omfattas inte – vare sig som sådana eller på grund av att de är avsedda att kopplas till en personlig skyddsutrustning – av direktiv 89/686.

48 Med hänsyn till svaret på fråga 2 saknas anledning att besvara fråga 3.

49 Vad för det andra gäller frågan huruvida direktiv 89/106 är tillämpligt på sådana förankringsanordningar som Mansafe och Kedge Safety, framgår det av artikel 1.1 i det direktivet att det är tillämpligt på byggprodukter i den mån de berörs av de väsentliga kraven på byggnadsverk i artikel 3.1 i nämnda direktiv. För de väsentliga krav på dessa byggnadsverk som kan återverka på en byggprodukts egenskaper hänvisas i artikeln till bilaga 1 till direktiv 89/106, som bland annat avser säkerhet vid användningen av byggnadsverk.

50 Frågan huruvida direktiv 89/106 är tillämpligt på en viss produkt förutsätter i det avseendet att två villkor är uppfyllda, av vilka det ena avser produktens beskaffenhet och det andra avser dess funktion.

51 När det för det första gäller beskaffenheten hos de produkter som omfattas av direktiv 89/106, föreskrivs i dess artikel 1.2 att med ”byggprodukt” avses där varje produkt som tillverkats för att infogas varaktigt i byggnadsverk.

52 Domstolen konstaterar inledningsvis att direktiv 89/106 saknar definition av formuleringen ”infogas varaktigt i”. Ändamålet med direktivet är att säkerställa att byggnadsverk uppfyller de väsentliga krav som anges i direktivet. Med hänsyn till den gängse innebörden av dessa ord och ovannämnda ändamål, ska produkter kvalificeras som byggprodukter om de ingår i ett byggnadsverk där en nedmontering av produkterna innebär att byggnadsverkets prestanda minskas och där en nedmontering eller ett ersättande av dem skulle utgöra byggarbeten.

53 Domstolen konstaterar med hänsyn till de i punkt 40 i förevarande dom redovisade kännetecknen för de förankringsanordningar som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, att dessa anordningar fästs i taket så att de ingår i byggnadsverket i enlighet med kvalificeringen som byggprodukter i den mening som avses i artikel 1.2 i direktiv 89/106.

54 Vad för det andra gäller funktionen hos de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 89/106, anges i punkt 4 i bilaga 1 till det direktivet att byggprodukterna ska vara lämpliga för byggnadsverk som är lämpade för användning bland annat med avseende på säkerhet, genom att de ska vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att de inte innebär en oacceptabel risk för olyckor vid användning eller drift, såsom halka, fall, sammanstötning, brännskador, elstötar eller skador från explosioner.

55 Det är i förevarande fall utrett att syftet med sådana förankringsanordningar som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen är att garantera säkerheten för personer som utför arbeten på tak, genom att förebygga fall från höjd i samband med användning eller drift av taket, bland annat vid rengöring och reparation av byggnadsverket.

56 Domstolen konstaterar följaktligen att sådana anordningar garanterar säkerheten vid användningen eller driften av taket på byggnadsverk i den mening som avses i punkt 4 i bilaga 1 till direktiv 89/106.

57 Den omständigheten att punkt 4 i bilaga 1 till nämnda direktiv i sin nederländska avfattning enligt vad som påstått inte avser verksamhet som bedrivs på utsidan av byggnadsverket, och därmed inte heller den verksamhet som bedrivs på tak, föranleder inte någon annan bedömning. Enligt fast rättspraxis gäller nämligen att behovet av att unionsrättsakter tolkas enhetligt innebär att det är uteslutet att bestämmelsens lydelse i oklara fall betraktas isolerat utan kräver i stället att den ska tolkas och tillämpas mot bakgrund versionerna på övriga officiella språk (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 november 2008 i mål C-375/07, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading, REG 2008, s. I-8691, punkt 46 och där angiven rättspraxis). I övriga språkversioner, såsom den tyska, den engelska och den franska, görs inte någon skillnad mellan verksamhet som bedrivs inuti respektive på utsidan av ett byggnadsverk.

58 Det går inte heller att av någon bestämmelse i direktiv 89/106 utläsa att direktivets tillämpningsområde ska tolkas restriktivt eller att detta därmed inte skulle omfatta sådana anordningar som dem som är i fråga i målet vid den nationella domstolen. Med hänsyn till det mål som eftersträvas med direktivet är det tvärtom avgörande för en säker användning av byggnadsverk, i synnerhet för personer som arbetar på tak, att dessa personer, vid tillfällen då taket används, kan lita på de förankringsanordningar som fästs i byggnadsverket och som är avsedda att vara permanent installerade, vilka,

när de väl fästs, ingår i byggnadsverket och därför utgör en byggprodukt i den mening som avses i direktiv 89/106.

59 Mot bakgrund av det anförda ska fråga 1 besvaras enligt följande. Sådana förankringsanordningar som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, som ingår i det byggnadsverk i vilket de fästs i syfte att garantera säkerheten vid användning eller drift av byggnadsverkets tak, omfattas av direktiv 89/106.

Frågorna 4 och 5: Tolkningen av beslut 93/465

60 Den nationella domstolen har ställt fråga 4 för att få klarhet i huruvida beslut 93/465 tillåter att CE-märkning frivilligt anbringas på en produkt som inte omfattas av tillämpningsområdet för det direktiv med stöd av vilket det anbringas, men uppfyller de tekniska kraven enligt detta, samt – om frågan besvaras jakande – vilket eller vilka förfaranden som därvid ska iakttas.

61 Domstolen påpekar i detta hänseende att punkt I B a, b och e i bilagan till beslut 93/465, jämförda med varandra, utvisar att CE-märkningen är det enda sättet genom vilket det intygas dels att en produkt uppfyller de väsentliga kraven i det eller de tekniska harmoniseringsdirektiv som är tillämpliga på produkten, dels att denna produkt har genomgått relevanta förfaranden för bedömning av överensstämmelse med tillämpliga tekniska harmoniseringsdirektiv.

62 För övrigt visar punkterna I B i och l i nämnda bilaga att allt utrymme för förväxling och missbruk vid användningen av CE-märkningen måste undvikas, bland annat genom att medlemsstaterna åläggs att tillse att oberättigat anbringande av CE-märkningen upphör.

63 Under dessa förhållanden får CE-märkningen endast anbringas på produkter för vilka anbringandet specifikt föreskrivs i den relevanta harmoniserade unionslagstiftningen, och inte på några andra produkter. Allt annat anbringande leder nämligen till risk för förväxling i fråga om CE-märkningens innebörd. Det är för övrigt i syfte att förebygga de risker som är förenade med sådan förväxling, som det i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, s. 30), vilken är tillämplig från och med den 1 januari 2010, föreskrivs att CE-märkningen ska anbringas endast på produkter för vilka anbringande av märkningen specifikt föreskrivs i den relevanta harmoniserade unionslagstiftningen och att den inte får anbringas på någon annan produkt.

64 Fråga 4 ska följaktligen besvaras enligt följande. Det är enligt beslut 93/465 uteslutet att CE-märkning frivilligt anbringas på en produkt som inte omfattas av tillämpningsområdet för det direktiv med stöd av vilket det anbringas, och detta gäller även om produkten uppfyller de tekniska krav som uppställs i det aktuella direktivet.

65 Med anledning av svaret på fråga 4 saknas skäl att pröva fråga 5.

Rättegångskostnader

66 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

1) Bestämmelserna i den europeiska standarden EN 795 om förankringsanordningar i klass A1 omfattas inte av rådets direktiv 89/686/EEG av den 21 december 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om personlig skyddsutrustning, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 av den 29 september 2003, och de omfattas därför inte heller av unionsrätten. EU-domstolen är därmed inte behörig att tolka dessa bestämmelser.

2) Sådana förankringsanordningar som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, vilka inte är avsedda att bäras eller hållas av användaren, omfattas inte – varken som sådana eller på grund av att de är avsedda att kopplas till en personlig skyddsutrustning – av direktiv 89/686, i dess lydelse enligt förordning nr 1882/2003.

3) Sådana förankringsanordningar som de som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, som ingår i det byggnadsverk i vilket de fästs i syfte att garantera säkerheten vid användning eller drift av byggnadsverkets tak,

omfattas av rådets direktiv 89/106/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om byggprodukter, i dess lydelse enligt förordning nr 1882/2003.

4) Det är enligt rådets beslut 93/465/EEG av den 22 juli 1993 om moduler för olika stadier i förfaranden vid bedömning av överensstämmelse samt regler för anbringande och användning av EG-märkning om överensstämmelse, avsedda att användas i tekniska harmoniseringsdirektiv, uteslutet att CE-märkning frivilligt anbringas på en produkt som inte omfattas av tillämpningsområdet för det direktiv med stöd av vilket det anbringas, och detta gäller även om produkten uppfyller de tekniska krav som uppställs i det aktuella direktivet.

Underskrifter